

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΕΚΡΟΝ

ΣΠΥΡΟΥ Λ. ΒΛΑΧΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΜΑΝΟΥΣΟΥ

Τῆ 1ῃ Μαρτίου 1915

Ἔθος ἐπεκράτησε νὰ ἐξυμνῶνται ἐπὶ τῶν τάρφων αἱ ἀρεταὶ τῶν θανόντων. Ἄλλ' ἢ πρόωρα ἀρισταμένη νεότης δὲν ἔχει συνήθως ἱστορίαν, διότι δὲν ἔγχε τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἵνα ἀναπτύξῃ ἀτομικὴν ἀράν τε καὶ προκαλέσῃ τῆς ἐπιδοκιμασίας ἢ τῆς ἀποδοκιμασίας τὴν ἐκφρασίαν.

Ὁ προσφιλὴς ὅμως νεκρὸς, ὁ μόλις δέκα καὶ ἐννέα διανύσας τῆς ἡλικίας αὐτοῦ τὰ ἔτη ὑπῆρξε κατ' ἐξαιρεσίαν τόσον εὐγλωττον ὑπόδειγμα ἠθικῆς καὶ ἀρετῆς, ὥστε δικαιοῦμεθα νὰ εἴπωμεν περὶ αὐτοῦ, ὡς εἰς εἰς βιωτὴ μακρὸν καὶ πολύμοχθον βίον—Νεότης ἐκλεκτὴ καὶ εὐεργετικὴ—ἐξωγόησεν αὐτὴν μόνον παλμοὶ ἀγάπης καὶ ἀροσιώσεως, καὶ διὰ τοῦτο υἱὸς αὐτὸς μονογενὴς εἶχεν ἀπόβῃ ἀπο τρυφερᾶς ἔτι ἡλικίας ἐδ. αἰὸν στήριγμα καὶ ζωτὰ ἐλπίς τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας.

Τυχῶν ἐπιμελημένης μορφώσεως καὶ συνετῆς διαπαιδαγωγήσεως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν γονέων ἐντίμων, ἕνα μόνον ἐγνώριζεν ὀρίζοντα, ἐκεῖνον, ὑπὸ τὸν ὁποῖον γονιμοποιεῖται ἡ εὐπρέπεια τοῦ ἥθους—τὸ ἄκρον φιλόστοργον—ἡ ἀρετὴ. Εἴτε ἐμελέτα, εἴτε ἐσκέπτετο ἢ καὶ ἐσχολάζεν ἔφερε πρὸς τὴν παρισταμένην πατρικὴν ἡμετηρικὴν μέριμναν τὸ ἀρελὲς ἄμα καὶ βαλὺ βλέμμα, ἐν ᾧ ἀντεκατοπτρίζετο ὁ ἑμφυτος πρὸς τὸ καλῆρον καὶ τὴν ἀρετὴν τόνος.

Προῦκάλει δὲ τὰ μειδιάματα τῆς ἱκανοποιήσεως εὐτυχῶν γονεων, οἵτινες ἐνόμιζον, ὅτι παρεσκευάζεν ἡ πολύτιμος ἐκεῖνη ὑπαρξίς δι' αὐτοῦς εὐτυχῆς γῆρας.

Ἐνώπιον τοιοῦτου φωτὸς ἀπροσδοκῆτως σθεσθέντος ὀδύνη μόνον χωρεῖ καὶ θρήνος. Παρηγόρους ἐκφράσεις δὲν ἀνευρίσκει ἡ Ολίψις, ὅταν πηγάζῃ ἀπὸ ἀνεπανορθώτου καὶ ἀνηκέστου συμφορᾶς.

Ἡ φωνὴ τῆς θρηνητικῆς, αὕτη μόνη ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐπιπέσῃ βάλαμον εἰς τὸτον βαλὺ καὶ αἰμοσταγῆς τραῦμα. Καὶ ἡ φωνὴ αὕτη κατεπράυνε τὸν πόνον, ὃν ἤσθληθη καὶ ὁ προσφιλὴς νεκρὸς, ὅτε βάρκανος μοῖρα

τὸν ἐστέρησε πρὸ ὀλίγου τῆς μητρικῆς φιλοστόργου περιθάλψεως. Ἀπὸ τῆς Ολίψεως ἐκεῖνης ὥρας ἡ στοργὴ αὐτοῦ συνεκεντρώθη αὐτοῦσιος εἰς τὸν τε βαττὸν πατέρα, ἀπὸ τῆς διδακταλίας αὐτοῦ ἠντλησε τὸ θάρρος καὶ ὑπὸ τὴν στορὴν αὐτοῦ διεύθυνσιν ἀπεταμίευσεν τοὺς θρηναυροῦς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συναισθητικῆς τῶν καθηκόντων, ἅπερ ἀνεγνώριζεν ὅτι ἐκαλεῖτο νὰ ἐκπληρώσῃ.

Ζῶταν εἰκόνα τῶν γενναίων αἰσθημάτων, ὑφ' ὧν ἐπληρώθη ἡ νεανικὴ αὐτοῦ καρδία ἀποτελεῖ ἡ τελευταία περιλοπῆ ἐπιστολῆς, τὴν ὁποῖαν, ὀλίγας στιγμὰς πρὶν ἢ γαλήγιος κατακλιθῆ ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐν ᾗ φεῦ! ἐπέπρωτο νὰ εὕρῃ τὸν αἰσνίδιον ἐκ συγκοπῆς θάνατον, ἀπηθήνησε πρὸς τὸν πατέρα του. Ἦν ἀναφίσεμεν αὐτολεξεί, διότι φρονούμεν, ὅτι ἀποτελεῖ δόγμα ἠθικῆς, δυνάμενον νὰ ὑποβληθῆ εἰς τὴν μελέτην παντὸς ἐρήθου.

«Καὶ τώρα γὰρ σὲ, ἐπέβαινε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ λέγων, γὰρ σὲ χρυσέ μου, Πατέρα, ποῦ καθ' ἣν στιγμὴν γράφω, βλέπω τὴν γλυκεῖάν σου μορφήν ἐμπρὸς μου, εὐχομαι ὑγίαν καὶ ὑπομονήν, ὁ καιρὸς, περὶ ᾧ γρήγορα καὶ τὸ Πάσχα θὰ δυνηθῶ καὶ πάλιν νὰ εἶμαι κοντὰ σου».

Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ τελευταία ἐκφρασίς τῆς εὐγενοῦς καρδίας, ἣτις ἔπαυσε νὰ πάλλεται. Αὕτη ἡ τελευταία φράσις, ἣτις ὑπολείπεται εἰς τὸν ἐξορραμισθέντα πατέρα, πρὸς τὸν ὁποῖον παρηγορίαν ὁ Ἰψίτος μόνον δύναται νὰ δαψιλεύσῃ τῇ μεσιτείᾳ τῆς ἀγνῆς ψυχῆς, ἣτις ὡς φωτεινὸν μετέωρον μεταρσιῦται πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ.

Ἡ αὐλὸς ὑπόστασις υἱοῦ ἀποτελέσαντος κοινωνικὸν σέμνωμα καὶ παρηγορίαν τῶν γνωριστάντων αὐτὸν κατὰ τὴν βραχεῖαν ἐπίγειον διαμονὴν του, συμπληροῦσα τὸ ἔργον τῆς νῦν, ὅτε ἀπηλλάγη πάσης βιωτικῆς μερίμνης, θὰ δεηθῆ διαρκῶς ὑπὲρ τοῦ ἀτυχοῦς πατρὸς του ἀπὸ τοῦ ὕψους, ἐνθα ἀνῆλθεν, ἐκλεκτὸς μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν.

April 1900

ВОСКРАСЕНЬЕ

ПРАЗНИКЪ ПАСХИ

ВОСКРЕСЕНЬЕ

ВОСКРЕСЕНЬЕ ПАСХИ

ВОСКРЕСЕНЬЕ ПАСХИ

